

طرح بحث: عید غدیر

معنای غدیر

غدیر در لغت به معنای آبگیر است؛ گودالی در بیابان که آب باران در آن گرد آید. در میان راه دو شهر بزرگ دنیای اسلام، مکه و مدینه، محلی است به نام «جُحفه» که در زمان رسول گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله، کاروانیان حج گذار در آنجا از هم جدا می‌شدند و به طرف دیار خود می‌رفتند. در این محل، غدیر خم جای دارد. علت نام گذاری این غدیر به خم، آن است که آبگیر آنجا به شکل خُمِ رنگرزان بوده و برخی قبایل صحرائی، گاه جامه‌های رنگ کرده خود را در این آبگیر می‌شسته‌اند.

.

خلاصه واقعه غدیر خم

در سال دهم هجرت، رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله به حج رفت و احکام آن را به مردم آموزش داد. به هنگام بازگشت از مکه، در استراحتگاه جُحفه و در غدیر خم، به امر خدا مردمان را گرد آورد و در آن مجمع سترگ، امام علی علیه‌السلام را به جانشینی خود به آنان شناساند و فرمود: «هر کس من مولای اویم، علی مولای اوست». البته جانشینی علی

علیه‌السلام سال‌ها پیش در مکه و در جمع خاندان هاشم انجام گرفته بود، ولی در غدیر، به اطلاع عموم رسید.

پیام غدیر

داستان غدیر از عظمت و ضرورت ولایت و ریشه‌ای بدون این مسئله خبر می‌دهد. رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله در آن هنگام و در زیر آن آفتاب سوزان، آن همه جمعیت را برای چه نکه می‌دارد و چه پیامی برای‌شان دارد.

این پیام اساسی‌ترین پیام دین او بود و به راستی رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله بر عظمت و ضرورت آن واقف بود، که مردم را در آن گرمای سوزان نکه داشت و رسالت آسمانی خویش را به مسلمانان ابلاغ فرمود.

غدیر، خنثی کننده توطئه

آنچه می‌توانست همه نقشه‌های منافقان را یکجا خنثی، و اسلام را در چنان برهه حساسی حفظ کند، تعیین جانشین پیامبر و اعلان رسمی آن بود، چنان که حضرت زهرا(س) در این باره می‌فرمایند: «پیامبر در روز غدیر، عقد ولایت را برای علی علیه‌السلام محکم کرد». غدیر خم منافقان را فلج کرد و مانع اجرای نقشه‌ها و توطئه‌های شیطانیشان شد.

تاج ولایت

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله در غدیر خم عمامه خود را، که «سحاب» نام داشت، به عنوان تاج افتخار بر سر امیرالمؤمنین علیه‌السلام قرار دادند و انتهای عمامه را بر دوش آن حضرت آویختند و فرمودند «عمامه تاج عرب است».

خلاصه مکتب وحی

«غدیر» عصاره و نتیجه خلقت و چکیده تمام ادیان الهی و خلاصه مکتب وحی است و صرفاً واقعه‌ای تاریخی نیست. این نام مقدس، عنوان عقیده ما و اساس دین است. غدیر ثمره نبوت و میوه رسالت است غدیر تعیین

کننده خط‌مشی مسلمانان تا آخرین روز دنیا است. غدیر ماجرای سرنوشت‌ساز است که «خطبه غدیر» شاخص‌ترین و زنده‌ترین سند آن است.

غدیر؛ تداوم خط نبوت

واقعۀ غدیر خم که در آخرین سال زندگی رسول گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله رخ داد و در آن علی علیه‌السلام به جانشینی آن حضرت صلی‌الله‌علیه‌وآله برگزیده شد، حادثه‌ای تاریخی نیست که در کنار دیگر وقایع بدان نگریسته شود. غدیر تنها نام یک سرزمین نیست؛ یک تفکر است. غدیر، نشانه و رمزی است که از تداوم خط نبوت خبر می‌دهد. غدیر، نقطه تلاقی کاروان رسالت با طلایه‌داران امامت است. آری، غدیر خم یک سرزمین نیست؛ چشمه‌ای است که تا پایان هستی می‌جوشد؛ کوثری است که فنا برنمی‌دارد؛ و افقی است بی‌کرانه و خورشیدی است عالم‌تاب.

غدیر و سرنوشت اسلام

بدون شک واقعۀ غدیر خم، نقش سرنوشت‌سازی در تعیین مسیر آینده اسلام داشته است. در این واقعۀ، پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله مهم‌ترین مأموریت دوران پیامبری خود را به انجام رساند؛ مأموریتی که انجام آن، به منزله رساندن پیام رسالت حضرت بود، و کوتاهی در مورد آن، به از بین رفتن زحمات چندین ساله ایشان می‌انجامید؛ چنان که خداوند متعالی در آیه 67 سوره مائده می‌فرماید: «هان ای پیامبر! آنچه را از سوی پروردگارت به تو نازل شده است، تبلیغ کن و اگر چنان نکنی، پیام و رسالت او را انجام نداده‌ای و خداوند تو را از مردم حفظ می‌فرماید».

حدیث غدیر خم یقینی است

واقعۀ غدیر خم، یکی از مسلم‌ترین مسائل تاریخ اسلام است و صدها دانشمند از آن یاد کرده‌اند؛ مانند ابوریحان بیرونی و خواجه نصیرالدین طوسی. فیلسوف معروف، فارابی نیز بر همین اساس، به تحلیل فلسفه «امامت» پرداخته است. ابن سینا نیز به موضوع نص (حدیث صریح غدیر)، در کتاب شفا اهمیت داده است، و آن را بهترین راه برای تعیین جانشین دانسته است. گذشته از علمای بزرگ شیعه که همه موثق‌اند و حجت، ده‌ها و ده‌ها دانشمند و محدث و مورخ و مفسر

از اهل سنت نیز حدیث غدیر و واقعه آن را نقل کرده‌اند؛ مانند طبری و ابن اثیر و احمد حنبل.

اگر می‌شد...

اگر پس از درگذشت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به سفارش‌های روز غدیر و موارد مکرر دیگری که پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله ، علی علیه‌السلام را پیشوا معرفی فرموده بود عمل کرده بودند، اسلام جهان گیر می‌شد و دین خدا بشریت را به راه می‌آورد و عدالت و دادگری، آفاق تا آفاق گیتی را می‌گرفت. از اینجاست که همه هوشمندان تاریخ بشر که به گونه‌ای از این واقعه آگاهی یافته‌اند، از انحرافی که پس از رحلت پیامبر پیش آمد، اظهار تأسف کرده‌اند؛ از این جمله است ولتر، فیلسوف مشهور فرانسوی. وی تأسف خویش را چنین اظهار کرده است: «آخرین اراده محمد انجام نشد؛ او علی را به جای خود منصوب کرده بود...».

عید خلافت و ولایت

زیاد بن محمد گوید: به امام صادق علیه‌السلام گفتم: آیا مسلمانان عیدی غیر از عید قربان و عید فطر و روز جمعه دارند؟ فرمود: «آری، روزی که رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله ، امیرمؤمنان علی علیه‌السلام را (به خلافت و ولایت) منصوب کرد».

برترین عید امت

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: «روز غدیر خم، برترین عیدهای امت من است، و آن روزی است که خداوند بزرگ دست‌ور داد برادر من، علی بن ابیطالب را به عنوان پرچمدار (و فرمانده) امت من منصوب کنم، تا بعد از من مردم به دست او هدایت شوند، و آن روزی است که خداوند در آن روز دین را تکمیل، و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسلام را دین آنان قرار داد».

عید آسمانی

حضرت امام رضا علیه‌السلام به نقل از جدّش امام صادق علیه‌السلام

فرمود: «روز غدیر خم، درآسمان مشهورتر از زمین است».

عید پر برکت

امام صادق علیه السلام فرمود: «به خدا قسم اگر مردم فضیلت واقعی روز غدیر را می‌شناختند، فرشتگان روزی ده بار با آنان مصافحه می‌کردند. بخش‌های خدا به کسی که آن روز را شناخته، قابل شمارش نیست».

روز سپاس و شادی

امام صادق علیه السلام فرمود: «عید غدیر، روز عبادت و نماز و سپاس و ستایش خداست، و روز سرور و شادی است؛ به دلیل ولایت ما خاندان که خدا بر شما منت گذاشت. من دوست دارم شما آن روز را روزه بگیرید».

روز نیکوکاری و بخشش

از امام صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: «یک درهم دادن به برادران با ایمان و معرفت در روز عید غدیر، برابر هزار درهم (در روزهای دیگر) است؛ بنابراین، در این روز به برادران اتفاق کن و هر مرد و زن مؤمن را شاد گردان».

روز ناله نومیدی شیطان

امام صادق علیه السلام از پدر بزرگوارش حضرت باقرالعلوم علیه السلام نقل کرد که فرمود: «شیطان چهار بار ناله نومیدی سر داد؛ روزی که مورد لعن خدا قرار گرفت، روزی که از آسمان به زمین هبوط کرد، روزی که پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله به پیامبری مبعوث شد، و روز عید غدیر خم»

پیام تبریک

غدیر، سرچشمه همیشه‌جوشان ولایت است که از سینه تفتیده «خم» به جام محبت دوستداران پیامبر و خاندانش جاری است. غدیر، شایسته هر

ثناست که وحی از او پیراست و محمد بدو آراست و اسلام از او برخاست. غدیر، تفسیر بدر و احد و شأن نزول صفین و نهروان است. بدر، عدالت می‌خواست؛ احد، شجاعت آرزو می‌کرد؛ خیبر تماشای صداقت را تمنا داشت و غدیر، آمین آن همه ثنا و دعا بود. غدیر، روز انسان است. غدیر، تداوم رسالت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله در ولایت علی علیه‌السلام است. غدیر، عید پیمان و میثاق و عهد است. غدیر، عید عدالت و رهبری است. عید امامت و ولایت بر عاشقان مبارک باد.

کوثری از مِیِ غدیر

پیامبر در سال دهم هجرت حج گزارد و به سوی مدینه بازگشت. در روز هجدهم ذی‌حجه که قافله‌های بسیاری پیش از پیامبر حرکت می‌کردند و عده‌ای از پسِ حضرت می‌آمدند، پیامبر به سرزمین غدیر خم رسید. او به فرمان الهی دستور داد سواران و پیادگان توقف کنند، آنان که رفته‌اند، بازآیند و آنان که نیامده‌اند، برسند. سپس بر انبوهی از چهار شتران فراز رفت و خدای را سپاس گفت و از اینکه به زودی از میان آنان خواهد رفت، خبر داد. سپس از آنان خواست درباره چگونگی ابلاغ رسالت وی گواهی دهند. مردمان فریاد برآوردند: شهادت می‌دهیم که تو پیام حق را ابلاغ کردی، نصیحت کردی و جهاد نمودی. خداوند تو را پاداش نیکو دهد.

آن‌گاه از جایگاه والای خود در میان امت سخن گفت و از آنان بر اولویت خود گواه خواست و پس از شنیدن پاسخ‌های یلّصدا و بلند، دست علی علیه‌السلام را گرفت و با شکوهی شگرف و فریادی رسا فرمود: «من کنت مولا فعلى مولا». سه بار این جمله را تکرار و بر یاوران و پذیرندگان ولایت او دعا کرد.

ویژگی‌های علی علیه‌السلام از دیدگاه رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم

حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله بارها با اشاره به موقعیت معنوی امام علی علیه‌السلام، بر فضیلت‌های آن حضرت و وصی بودن ایشان تأکید ورزیده است. آن حضرت در گفتاری به دخترش، فاطمه علیها‌السلام می‌فرماید: «ای فاطمه! آیا خشنود نیستی من تو را به همسری کسی درآوردم که اسلامش پیش‌تر از دیگران و دانشش بیشتر از همگان است؟ به راستی، خدای تعالی به اهل زمین توجه فرمود و از میان ایشان، پدرت را برگزید و او را پیامبر قرار داد. بعد دوباره به آنها توجه فرمود و از ایشان شوهرت را برگزید و او را وصی قرار داد.»

سپس رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: «ای فاطمه! به راستی برای علی فضیلت‌هایی است که هیچ‌کس آن را ندارد: تو که بانوی زنان بهشتی، همسر او هستی. دو نتیجه و زاده رحمت، حسن علیه‌السلام و حسین علیه‌السلام که فرزندان دگران من هستند، فرزندان او هستند. برادرش، جعفر بن ابیطالب کسی است که با دو بال در بهشت آراسته گردیده است و با فرشتگان هر کجا خواهد، پرواز می‌کند. علم اولین و آخرین نزد اوست. او نخستین کسی است که به من ایمان آورد. او آخرین کسی است که هنگام مرگ با من دیدن می‌کند. او وصی من و وارث همه اوصیاست».

غدير در قرآن

آیه‌ای که پیش از اعلام رسمی ولایت امیر مؤمنان علی علیه‌السلام نازل شد، از یکتا، بیان‌گر اهمیت فوق‌العاده غدير و از سوی دیگر، نشان‌دهنده نگرانی‌های رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم در این باره است: «ای پیامبر! آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کاملاً [به مردم] برسان و اگر [این کار را] نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای. خداوند تو را از [خطرهای احتمالی] مردم ننگه می‌دارد و خداوند جمعیت کافران را هدایت نمی‌کند.» قرآن کریم، آشکارا اعلام نشدن ولایت علی علیه‌السلام را با ناتمام ماندن رسالت الهی برابر می‌داند و در مقابل نگرانی‌هایی که رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله داشت، وعده حفظ و حراست به ایشان داده می‌شود. آیه‌ای که پس از اعلام ولایت امام علی علیه‌السلام در غدير نازل شد، موجی از شادی را در دل‌های مؤمنان پدید آورد و آرامش و اطمینان خاطر به آنان بخشید: «امروز کافران از [زوال] دین شما ناامید شدند. بنابراین، از آنها نترسید و از من بترسید. امروز دین شما را کامل و نعمت‌ها را بر شما تمام کردم و اسلام را به عنوان آیین [جاودان] شما پذیرفتم».

اوصاف غدير در روایات

در فرهنگ شیعه و روایات اهل بیت علیهم‌السلام، از عید غدير با عظمت ویژه‌ای سخن به میان آمد و از آن با لقب‌ها و ویژگی‌های ممتازی نام برده شده است. برخی از آنان عبارتند از: روز خشنودی خدای رحمان، روز بسیار درود فرستادن بر محمد و آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله، روز دست یافتن به رحمت پروردگار، روز عبادت

کردن، روز پذیرفته شدن اعمال شیعیان، روز تزکیه، روز ریزش گناه، روز رها کردن گناهان بزرگ، روز وانهادن نافرمانی‌ها، روز راندن شیطان و ناخرسند گشتن آن، روز مستجاب شدن دعاها، روز داد و ستد با خدا، روز خواستن افزونی‌ها، روز گشایش، روز لبخند زدن به چهره مؤمنان، روز مژده دادن، روز مهر ورزیدن، روز تبریک گفتن، روز خشنودی و رضایت، روز آراستن، روز پوشیدن لباس‌های شایسته و افکندن جامه‌های سیاه، روز پیشی گرفتن، روزی که کلمات صریح درباره خاصان و افراد ویژه اعلان شد، روز پیمان و روز عیان شدن رازها.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم

شیخ صدوق در کتاب امالی، روایتی از امام باقر علیه‌السلام و آن حضرت از پدران پاکش نقل می‌کند که روزی رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله رو به امیر مؤمنان علی علیه‌السلام کرد و فرمود: «ای علی! خداوند آیه شریفه یا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ را درباره ولایت تو بر من نازل کرد، تا آن را تبلیغ کنم. به یقین، کسی که خدا را بدون ولایت تو ملاقات کند، عملش باطل است».

عید غدیر از نگاه امام علی علیه‌السلام

ویژگی‌های روز غدیر

امام رضا علیه‌السلام در روایتی می‌فرماید: «در روزگار امیرمؤمنان علی علیه‌السلام، یکسال روز جمعه با عید غدیر هم‌زمان گشت. آن حضرت بر فراز منبر رفت و خدا را چنان ستود که همانند آن شنیده نشده بود؛ ستایشی که کسی غیر از او درک نمی‌کرد. سپس به یارانش فرمود: «ای مؤمنان! امروز خداوند متعال، دو عید گرانسنگ و بزرگ را به هم پیوسته است؛ دو عیدی که پایداری و استواری هر کدام از اینها به دیگری است تا پدیده زیبای خویش را پیش شما کامل کند. شما را به راه رشد آگاه سازد و به روشنایی هدایت کند. راه میانه‌اش را برای پیمودن شما هموار کند و بخشش گوارایش را برایتان بگستراند. بی‌تردید، امروز موقعیت عظیمی دارد. در این روز، گشایش رخ داده، نردبان [تکامل] برافراشته شده و دلایل آشکار گشته است. امروز، روز ظاهر شدن و پرده‌برداری از مقام پیراستگی [عصمت و امامت] است. روز کمال یافتن آیین و نمایان ساختن پیمان‌ها از دورویی‌ها و

انکارهای آگاهانه است».

وظایف مؤمنان در روز عید غدیر

امیرمؤمنان علی علیه السلام درباره وظایف مؤمنان در روز عید غدیر فرمود: «[در این روز] با گسترش دادن در هزینه و لوازم خانواده‌تان به سوی آنان بروید و به برادرانتان نیکی کنید. خدای را برای آنچه به شما بخشیده است، سپاس گوید. با هم باشید؛ که خداوند، جدایی و پراکندگی شما را سامان می‌بخشد. به یکدیگر نیکی کنید؛ که خداوند، الفت شما را پایدار می‌سازد. نعمت‌های خدا را به همدیگر هدیه دهید؛ که خداوند چندین برابر عیدهای پیشین و عیدهای آینده به شما پاداش می‌دهد؛ پاداشی که ویژه چنین روزی است. نیکی‌کردن در این روز، ثروت را ثمربخش می‌سازد و بر عمر می‌افزاید. هم‌دردی کردن و مهرورزی با یکدیگر در این روز، رحمت خداوندی را جلب می‌کند. آن اندازه که توان دارید از فضل خداوند برای برادران و خانواده‌تان با بذل آنچه موجود است، آماده و فراهم سازید. لبخند و شادمانی را میان خویش و در برخوردهایتان آشکار سازید و ستایش و سپاس خداوند را بر آنچه به شما بخشیده است، نمایان کنید».

حضرت فاطمه علیها السلام

از فاطمه زهرا علیها السلام پرسیدند که آیا رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله پیش از رحلتش درباره امامت امیر مؤمنان علی علیه‌السلام چیزی فرمود؟ آن حضرت در پاسخ فرمود: «عجبا! آیا روز غدیرخم را فراموش کرده‌اید؟»

امام حسن علیه‌السلام

امام حسن علیه‌السلام فرمود: امت مسلمان از پیامبر شنیدند که درباره پدرم فرمود: او برای من همچون هارون برای موسی علیه‌السلام است. همچنین دیدند که رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله او را در غدیرخم به عنوان امام نصب کرد.

امام حسین علیه‌السلام

امام حسین علیه السلام پیش از مرگ معاویه، خانه خدا را زیارت کرد. سپس بنی‌هاشم را گرد آورد و فرمود: آیا میدانید پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله، علی علیه‌السلام را در روز غدیر خم به جانشینی خود برگزید؟ همگی گفتند: بله.

امام زین العابدین علیه‌السلام

ابن اسحاق، تاریخ‌نگار معروف می‌گوید: به علی بن حسین علیه‌السلام گفتم: «من کنتُ مولاہ فعلیٰ مولاہ» یعنی چه؟ حضرت فرمود: پیامبر خدا به مردمان خبر داد که امام بعد از خودش، امیر مؤمنان علی علیه‌السلام است.

امام محمد باقر علیه‌السلام

آبان بن تغلب می‌گوید: از امام باقر علیه‌السلام درباره این سخن رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله «من کنتُ مولاہ فعلیٰ مولاہ» پرسیدم. آن حضرت در پاسخ پیامبر فرمود: به مردمان گفت که امیر مؤمنان علی علیه‌السلام در میان مردم، جای‌گزین من خواهد بود.

امام صادق علیه‌السلام

در دوران زندگی امام صادق علیه‌السلام بر اثر جوّ مناسبی که برای نشر معارف اهل بیت علیهم‌السلام پیش آمد، حدیث غدیر بیش از همه دوره‌ها مطرح شده است. آن حضرت درباره روز غدیر می‌فرماید: «رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله در غدیر خم برای امیر مؤمنان علی علیه‌السلام پیمان گرفت و مردم به ولایت او اقرار کردند. خوشا به حال آنان که بر ولایت او ثابت‌قدم ماندند و وای بر کسانی که آن پیمان را شکستند».

امام کاظم علیه‌السلام

در روزهایی که امام کاظم علیه‌السلام در زندان بود، روزی هارون، خلیفه عباسی ایشان را احضار کرد و درباره ولایت اهل بیت علیهم‌السلام بر مردم پرسید. حضرت فرمود: ما می‌گوییم ولایت همه خلائق با ماست. دلیل ما، سخن پیامبر در غدیر خم است که فرمود: «من کنتُ

مولاه فعلی* مولاه».

عید غدیر از نگاه امام رضا علیه السلام

هدیه به یاران

طوسی، از یاران امام رضا علیه السلام نقل می‌کند: «در روز غدیر، شرفیاب محضر حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام شدم. گرد ایشان گروهی از یاران خاصشان حضور داشتند. حضرت با اینکه خوراک و پوشیدنی و هدایا و حتی انگشتری و کفشهایی برای خانواده‌های آنان فرستاده بود، ولی آنها را برای افطار نیز نگه‌داشت. امام احوال آنان و کسانی را که پیرامونشان بودند، سامان بخشید. ایشان در آن روز... پیوسته ارجمندی و پیشینه روز غدیر را یادآور می‌شدند. حضرت در بخشی از سخنان خود، خطبه امیرمؤمنان علی علیه السلام را در سالی که عید غدیر با روز جمعه هم‌زمان شده بود، بیان کرد».

فضیلت روز عید غدیر

ابی نصر بَزْزَنَطی از یاران امام رضا علیه السلام می‌گوید: «خدمت آن حضرت بودم، درحالی‌که مجلس پر از جمعیت بود و با یکدیگر درباره غدیر گفت‌وگو می‌کردند. برخی از مردم این واقعه را منکر شدند. امام فرمود: پدرم از پدرش روایت کرد که: «روز غدیر در میان اهل آسمان مشهورتر است تا میان اهل زمین.» سپس فرمود: «ای ابی نصر! هر جا که هستی، در این روز نزد [قبر] امیرمؤمنان علی علیه السلام باش. به درستی که در این روز، خداوند گناه شصت سال از مؤمنان و مسلمانان زن و مرد را می‌آمرزد و از آتش دوزخ آزاد می‌کند، چند برابر آنچه در ماه رمضان و شب قدر و شب عید فطر آزاد کرده بود.» ایشان سپس ادامه داد: «اگر مردم ارزش این روز را می‌دانستند، هر آینه، فرشتگان در هر روز ده مرتبه با آنان مصافحه می‌کردند».

امام حسن عسکری علیه السلام

حسن بن ظریف می‌گوید: به امام عسکری علیه السلام نامه نوشتم و پرسیدم معنای سخن پیامبر درباره امیر مؤمنان علی علیه السلام چیست

که فرمود: «من کنتُ مولا فهذا علیّ مولا». حضرت فرمود: مقصود حضرت آن بود که او را نشانه‌ای قرار دهد که هنگام اختلاف، حزب خداوند با آن شناخته شوند.

پاسداشت غدیر؛ سنت نبوی

جوامع بشری نیازمند یادآوری و حضور همیشگی هویت‌های فرهنگی و اصالت‌های معنوی است. زنده نگه داشتن شعائر الهی، رسالتی است که مرزبانان عقیده و ایمان، از جمله رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله بر آن تأکید داشته‌اند. از پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نقل شده است که فرمود: «به من تبریک بگویید؛ زیرا خداوند مرا به پیامبری و اهل‌بیتم را به امامت ممتاز ساخته است».

در روایت دیگری پس از ذکر حدیث غدیر آمده است: «سپس رسول گرامی در خیمه مخصوص خویش نشست و به امیر مؤمنان علی علیه‌السلام دستور داد در خیمه دیگری بنشیند و به مردم امر فرمود به حضور علی علیه‌السلام برسند و به او تبریک بگویند.» اینک و در عصر ما، شناختن مرزهای بلند غدیر، بازگویی این شکوه و جشن و سرور این عید بزرگ، در راستای آن پاسداشت است.

آداب غدیر

در تاریخ اسلام، غدیر و امامت همان اندازه اهمیت دارد که روز مبعث؛ زیرا غدیر، امامت را به وجود آورد و ادامه رسالت بود. حاج میرزا جواد ملکی تبریزی در این‌باره می‌نویسد: «روز غدیر نسبت به مبعث، به منزله باطن از ظاهر و به منزله روح از انسان است؛ زیرا هر چه در مبعث از خیر و سعادت وجود دارد، مشروط به ولایت امیر مؤمنان و امامان است».

به دلیل اهمیت عید غدیر به عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین اعیاد اسلامی است که آداب بی‌شماری برای آن بیان شده است. فراوانی آداب و اعمال این روز، با اعمال هیچ روزی قابل مقایسه نیست و در این آداب و اعمال، همه گروه‌ها مورد خطاب قرار گرفته‌اند. از جمله آداب عبادی این روز به نماز شب و روز غدیر، نماز مسجد غدیر، روزه، یاد خدا و پیامبر، زیارت امیر مؤمنان علی علیه‌السلام و غسل می‌توان اشاره کرد.

همچنین جشن و عید گرفتن، تبریک و تهنیت به پیامبر، امیر مؤمنان و یکدیگر، دید و بازدید، صدقه دادن، دیدار با رهبری و بیعت و اتحاد

و اجتماع، از جمله آداب اجتماعی و سیاسی سفارش شده در این روز است.

ارسال از :دانیال مروانی